

Република Србија
Општина Ариље
Општинска управа

У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ АРИЉЕ ЗА
2016. ГОДИНУ

31. јул 2015. године

А Р И Љ Е

На основу члана 31. став 1. тачка 2) и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-исп.,108/2013 и 142/2014), и Фискалне стратегије за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину Одељење за привреду и финансије општине Ариље, доставља корисницима буџета следеће:

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ АРИЉЕ ЗА 2016. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2017. И 2018. ГОДИНУ

Увод

Правни основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010 и 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013 и 142/2014).

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти** и доставља директним корисницима буџетских средстава.

Израда упутства за припрему буџета везује се за доношење Извештаја о фискалној стратегији Републике Србије који према буџетском календару министар финансија треба да достави локалној власти до 05. јула текуће године за наредну годину (члан 31. став 1. тачка 1. Закона о буџетском систему).

Иако Извештај о фискалној стратегији за 2016. годину, који је основа за планирање буџета у наредној години, још увек није израђен и усвојен, Одељење је израдило Упутство за припрему буџета општине Ариље за 2016. годину, како би се у наредном периоду могло приступити изради буџета.

Подсећамо на рокове у поступку припреме и доношења буџета, који се извршавају према буџетском календару:

-01. септембар - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за наредну и следеће две буџетске године;.

Индиректни корисници достављају податке неопходне за израду финансијског плана директним корисницима најкасније до 20.08.2015. године како би се могли испоштовати рокови дефинисани чланом 31. Закона о буџетском систему.

Упутство за припрему буџета општине Ариље за 2016. годину садржи:

1) основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Ариље за 2016. годину;

- 2) опис планиране политике локалне власти у 2016. години,
- 3) процену прихода и примања и расхода и издатака за 2016. годину и наредне две фискалне године;
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину;
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета;
- 6) поступак и динамику припреме буџета општине Ариље и предлога финансијских планова корисника средстава буџета.

Чланом 41. Закона дефинисано је да су индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. истог закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

- расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања

Директни корисници обавезни су да, у складу са смерницама и роковима, траже од индиректних корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника.

Истим чланом је предвиђено и да локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индиректних буџетских корисника податке о финансирању.

У наредном делу текста, дајемо основне смернице значајне за израду буџета општине Ариље за 2016. годину и израду финансијских планова буџетских корисника.

Смернице које дајемо овим Упутством, заснивају се на до сада познатим параметрима, Фискалној стратегији за 2015. годину и пројекцијама за 2016. и 2017. годину и Упутства за израду програмског буџета, које је објављено на сајту Министарства финансија Републике Србије.

Уколико неки од параметара из овог Упутства, буде у супротности са Упутством министарства финансија, чије достављање се очекује у наредном периоду, у непосредном контакту са буџетским корисницима извршићемо корекције у пределозима финансијских планова.

1) Основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета општине Ариље за 2016. годину

Основни циљеви економска политика у наредном средњорочном периоду, на основу Фискалне стратегије за 2015. са пројекцијама за 2016. и 2017. годину су:

- Успостављање макроекономске стабилности спровођењем мера фискалне консолидације и јачањем стабилности финансијског сектора;
- Отклањање препрека расту привредне активности и конкурентности спровођењем свеобухватних структурних реформи.

Основни циљеви фискалне политике у наредном периоду су:

- Снижавање удела јавних расхода, фискалног дефицита и јавног дуга у БДП;

- Јачање пореске дисциплине, која подразумева побољшање система наплате пореза и смањење сиве економије;
- Јачање дугорочне фискалне одрживости кроз спровођење структурних реформи, посебно реформи јавног сектора.

Наведене основне економске претпоставке и смернице преузете су из претходне године обзиром да Фискална стратегија за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину још увек није објављена од стране надлежног министарства.

У наставку је преглед основних макроекономских показатеља:

	Пројекција			
	2015	2016	2017	2018
Реални раст БДП	-0,5	1,5	2,0	
Лична потрошња	-3,0	1,0	1,5	
Државна потрошња	-7,4	-5,8	-4,0	
Инвестиције	4,7	5,5	5,5	
Инфлација, просек периода у %	2,7	4,1	4,1	

*Извор: Фискална стратегија за 2015. са пројекцијама за 2016. и 2017. годину

НАПОМЕНА: Обзиром да се доношење Фискалне стратегије за 2016. годину очекује у наредном периоду, уколико се догоди да дође до одступања у величинама наведених параметара, у даљем поступку припреме буџета наведене пројекције макроекономских показатеља биће усаглашене и у складу са истим, а корисници буџетских средстава биће благовремено обавештени како би извршили неопходне корекције у предлозима финансијских планова за 2016. годину. Пошто су у овом тренутку непознати параметри за 2018. годину, за планирање у 2018. користити исте параметре ка и за 2017. годину.

2) Планирана политика локалне власти у 2016. години

У периоду од 2016. до 2018. године општина Ариље ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област. Активности општине Ариље у 2016. години биће првенствено усмерене на:

- очување текуће ликвидности буџета;
- редовно измирење обавеза по основу постојећих кредитних задужења и обавеза насталих у комерцијалним трансакцијама;
- изградњу и одржавање локалне комуналне и саобраћајне инфраструктуре,
- одржавање и унапређење комуналних услуга (прикупљање и одношење смећа управљање отпадним водама, водоснабдевање, јавна расвета, уређење и одржавање зеленила, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге.) ,
- заштита животне средине и унапређење енергетске ефикасности у општини, а првенствено у јавним установама;
- вођење економске и развојне политике (пољопривреда и рурални развој, туризам)
- функционисање локалних установа у области културе,
- организација туристичких, културних и спортских манифестација;
- подршка раду организација цивилног друштва, спортских организација, одржавање и унапређење постојећих спортских објеката.

- стварање услова за унапређење услуга грађанима у области проимарне здравствене заштите, социјалне заштите, предшколског, основног и средњег образовања, као и услуга државне управе;
- појачане активности локалне пореске администрације на реалном обухвату и ефикаснијој наплати локалних прихода.

Кретање расхода у 2016. години биће усмерено ка санирању негативних утицаја кризе. У том смислу наставиће се са смањењем учешћа јавне потрошње, вршиће се исплата неизмирених обавеза, а остатак средстава усмериће се за инвестициона улагања.

3) Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2016. годину и наредне две фискалне године

Сагледавајући привредна кретања у 2015. години, раст потрошачких цена, ниво успелности у привреди и јавном сектору, а сагласно одредбама члана 40. Закона о буџетском систему, буџетски корисници општине Ариље су у обавези да се при изради предлога финансијског плана за 2016. годину придржавају следећег:

1. Основ политике планирања прихода и расхода мора бити у складу са реалним пројекцијама буџета општине за 2016. годину.

2. При изради предлога финансијских планова за 2016. годину, корисници буџета треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго, од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине Ариље.

3. Ради сагледавања могућности буџета општине Ариље за 2016. годину и наредне две године, даје се следећа пројекција прихода и примања:

(у 000 динара)

Ек. кл.	О П И С	Процена		Пројекција	
		2015.	2016.	2017.	2018.
3	Пренета средства из претходне године	8.940	9.029	9.120	9.302
71	Порези	263.070	267.701	272.480	279.583
732	Донације	3.400	3.434	3.538	3.609
733	Трансфери	131.663	132.980	134.310	136.996
74	Други приходи	61.907	62.526	63.151	64.414
77	Меморандумске ставке	989	999	1.008	1.020

7	Текући приходи	461.029	467.640	474.487	485.662
8	Примања од продаје нефинансијске имовине	0	0	0	0
91	Примања од задуживања	46.000	0	0	0
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	515.969	476.669	483.607	494.924

Пројекција прихода и примања извршена је на нивоу укупних средстава (сви извори финансирања). Приходи и примања пројектовани су са растом од 1% годишње у 2016. и 2017. години и 2% у 2018. години, изузев пореза на имовину који је у целокупном периоду пројектован са растом од 5% годишње, због проширења базе и већег обухвата обвезника пореза на имовину.

4) Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета за 2016. годину

Правни основ за утврђивање предлога обима средстава у финансијским плановима директних и индиректних корисника средстава буџета локалне власти садржан је у члану 40. тачка 4. Закона о буџетском систему.

Лимити расхода за буџетске кориснике општине Ариље за 2016. годину, дати су на бази сагледавања потребних средстава за рад и функционисање буџетских корисника, створених обавеза и могућности смањења појединих расхода у оквиру директних и индиректних буџетских корисника, као и најављених законских прописа од стране Владе Републике Србије а које ће бити у смислу растерећења привреде, односно смањења појединих јавних прихода.

Преглед лимита укупних расхода буџетских корисника у 2016. години из извора финансирања 01 – приходи из буџета

(у 000 дин.)

р.бр.	Буџетски корисник	Укупни лимити из буџета		
		2016	2017	2018
1	Скупштина општине	5.279	5.358	5.486
2	Општинско веће и Председник општине	7.463	7.574	7.754
3	Општинско правобранилаштво	1.680	1.705	1.746
4	Општинска управа	410.870	417.008	426.946
4.1	Општинска управа	128.070	129.978	133.085
4.2	Месне заједнице	15.000	15.223	15.585
4.3	Општинска изборна комисија	600	116	119
4.4	Туристичка организација Ариље	4.400	4.466	4.572
4.5	ЈП Дирекција за изградњу	130.000	132.445	135.597
4.6	Дом здравља	9.000	9.135	9.352

4.7	Народна библиотека	15.000	15.223	15.585
4.8	Спортске организације	6.500	6.597	6.754
4.9	Дечији вртић	54.000	54.805	56.109
4.10	Основне школе	36.000	36.536	37.406
4.11	Средња школа	8.500	8.627	8.832
4.12	Центар за социјални рад	3.800	3.857	3.950
	УКУПНО	425.292	431.645	441.932

5) Смернице за припрему планова буџетских корисника

Параметри које треба применити приликом израде предлога финансијских планова су следећи:

Планирање расхода за плате и накнаде запослених у складу са колективним уговором (плате, отпремнине, превоз, социјална давања и др.) треба вршити крајње рационално.

Расходе за плате билансирати према нивоу плата после доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (плате за месец новембар, без планираних увећања). Расходе на контима 411 и 412 планирати на нивоу који дозвољава Закон, водећи рачуна о умањењу издвајања по основу минулог рада, а разлику између укупног износа бруто плата са доприносима на терет радника и послодавца без смањења основице и износа после смањења плата, билансирати на контима 465-остале донације, дотације и трансфери.

Приликом утврђивања масе средстава за плате у 2016. години буџетски корисници треба да пођу од постојећег броја извршилаца, према утврђеним коефицијентима и важећој основици за обрачун плате.

- У оквиру осталих расхода са **групе конта 41**, не могу се планирати исплате награда и бонуса предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2016. години, као исплате награда и бонуса који према међународним стандардима представљају нестандартне односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

- За средстава која су потребна **за исплату отпремнина** потребно је навести планирани број запослених (сачинити списак) који ће у току 2016. године остварити право на отпремнину и исказати потребу у средствима за исплату отпремнине.

- Износ средстава за **јубиларне награде** мора се прецизно и одговорно планирати код свих буџетских корисника. У образложењу је потребно навести списак запослених који ће у 2016. години остварити право на јубиларну награду као и потребне износе. Запосленима за које се у току године испостави да имају право на исплату јубиларне награде, а не налазе се на списку, јубиларна награда ће након приложене одговарајуће правдајуће документације, бити исплаћена, с тим што ће се за тај износ умањити средства на другим економским класификацијама у финансијском плану корисника.

- **У оквиру групе конта 42** потребно је учинити максималне напоре и остварити уштеде од најмање 15% у односу на средства предвиђена за ове намене у 2015. години. Могућност уштеде, треба сагледати пре свега, у оквиру економских класификација 422-Трошкови путовања, 423-Услуге по уговору и 424-Специјализоване услуге, а настојати да се не угрози извршавање сталних трошкова (421-Стални трошкови).

- Средства за **сталне трошкове** (економска класификација 421) планирати на основу досадашњих расхода у 2015. години и очекиваног нивоа извршења ових расхода до краја

године, увећано за пројектовану инфлацију за 2015. годину. Поред тога, сви корисници који су закључили уговоре са ЕПС-ом о репрограму дуга за електричну енергију, у оквиру својих предлога финансијских планова потребно је да обрачунају и преостале рате из репрограма.

- **Угоститељске услуге и трошкове репрезентације**, као чисте дискреционе расходе, планирати уз максималну штедњу и одговорност према пореским обвезницима који издвајају значајна средства из својих кућних буџета за функционисање општине.

- Средства за **текуће одржавање опреме и објеката** (425-Текуће поправке и одржавање) планирају се по приоритетима.

-**Остале расходе**, такође треба планирати у складу са рестриктивном политиком која се спроводи у циљу одрживог нивоа дефицита.

- **Набавку административне опреме и других основних средстава** (економска класификација 512) за редован рад који се не сматрају капиталним инвестицијама у смислу вишегодишњих пројеката, потребно је планирати уз максималне уштеде само за набавку неопходних средстава за рад. Неће се извршити плаћање из општине за набавку опреме која није планирана финансијским планом на почетку године и није прецизно наведена у образложењу. Приликом планирања потребно је информисати се о свим алтернативним изворима финансирања као што су: сопствени приходи, конкурси и фондови међународних организација, републичких органа и других донатора.

- **На контима групе 51, 52 и 54 планирају се средства за капиталне пројекте.**

Сходно наведеном, буџетски корисници који планирају реализацију капиталних пројеката морају доставити списак капиталних пројеката са процењеном вредношћу на прописаним обрасцима-Преглед капиталних пројеката за период 2016-2018. године, како би након разматрања, били уврштени у План капиталних инвестиција. Општинско веће ће донети закључак о капиталним пројектима који ће бити наведени у општем делу Одлуке о буџету општине Ариље.

Капитални пројекти су пројекти чија реализација (извођење) траје дуже од годину дана и чији је век трајања, односно коришћења дужи од пет година. Капитални пројекти укључују вишегодишње финансирање и релативно велике издатке у садашњости, за које се очекује да ће генерисати корист односно добит у годинама након реализације.

На основу свеобухватне процене потреба, потребно је рангирати капиталне пројекте по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти, чија је даља реализација оправдана.

Капитални пројекти се односе на:

1. изградњу (куповину) зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
2. унапређење односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
3. обезбеђивање земљишта;
4. пројектно планирање;
5. набавку опреме и машина чији је век трајања односно коришћења дужи од пет година.

- **Расходи који се финансирају из сопствених и осталих извора корисника**, морају бити у висини реално процењеног остварења ових прихода у 2016. години, односно мора постојати равнотежа између планираних прихода и планираних расхода. За кориснике је исказивање расхода који се финансирају из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, приходи од донација, средства од Министарстава и др.) посебно важно, обзиром да су у складу са Законом о буџетском систему, предвиђене посебне апропријације у Одлуци о буџету из

наведених прихода. Услов за коришћење остварених сопствених прихода за одређену намену је да је расход планиран у буџету.

ПРОГРАМСКИ БУЏЕТ

ПРЕДЛОГ БУЏЕТА ЗА 2016. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ ТРЕБА ДА БУДЕ ПРОГРАМСКИ, па је потребно да сви корисници буџета своје планове рашчлане према програмској класификацији до нивоа програмских активности и пројеката и детаљно образложе са навођењем очекиваних резултата.

Програмски модел буџета прописан је Законом о буџетском систему и у целости се примењује од припреме буџета за 2015. годину.

Кориснике буџета упућујемо на Упутство за израду програмског буџета које се налази на сајту Министарства финансија и које је било и основ за припрему одлука о буџету за 2015. годину. Програмска структура да та у овом упутству остаје (за сада) непромењена у односу на 2015. годину.

Буџетске кориснике такође подсећамо да је СКГО на својој интернет **страници <http://www.skgo.org> у секцији Програмски буџет**, објавила и листу циљева и индикатора за све утврђене програме и програмске активности, заједно са обрасцима за припрему програмског буџета, које буџетски корисници треба да користе у припреми предлога финансијских планова. На истој адреси можете преузети и обрасце за израду Програмског буџета

6) Поступак и динамика припреме буџета општине Ариље и предлога финансијских планова директних и индиректних корисника средстава буџета

На основу Упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог годишњег и средњорочног финансијског плана.

Предлог финансијског плана обухвата:

1) Расходе и издатке за 2016. године и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама ;

2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;

3) Детаљно писана израда програмског буџета (у складу са Упутством за израду Програмског **буџета и обрасцима који су објављени на сајту СКГО и чине саставни део овог Упутства**)

4) Планирана маса средстава за плате за 2016 (**Прилог 1-табела 1**, -образац коришћен за припрему буџета за 2015.)

5) Број запослених у 2016. (**Прилог 1-табела 2- образац** коришћен за припрему буџета за 2015.)

6) Предлог капиталних пројеката (Прилог 2-Капитални пројекти у периоду 2016-2018- образац коришћен за припрему буџета за 2015.)

5) Предлог пројеката развојне помоћи ЕУ који се планирају у 2016. (образац за пројекат из Програмског дела буџета и слободна форма кратког описа пројекта).

Напомене:

- За израду предлога финансијских планова, ове године користити само обрасце програмског дела буџета, уместо образаца за текуће издатке, допунска и основна средства.

-Уколико у оквиру једне програмске активности корисник има више функција, потребно је користити посебан образац за сваку функцију.

-Сви материјали достављају се у штампаном облику, са печатом и потписом функционера буџетског корисника.

Потребне обрасце за израду ваших планова можете преузети са званичног сајта СКГО-секција Програмски буџет, или са сајта општине Ариље-насловна страна, банер БУЏЕТ 2016.

Рок за достављање предлога финансијских планова директних и индиректних корисника Одељењу за привреду и финансије је **1. септембар 2015. године.**

НАПОМЕНА: По усвајању Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, Фискалне стратегије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину од стране Владе Републике Србије и доношењу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2016. годину, који садрже конкретне параметре за утврђивање висине појединих врста расхода, пре свега, плата, као и осталих мера које утичу на јавну потрошњу, сви буџетски корисници биће благовремено обавештени, како би приступили евентуалним изменама и допунама предлога финансијских планова.

У случају било каквих нејасноћа код израде можете се обратити контакт особи: Љиљана Димитријевић-893-426, или у случају нејасноћа везаних за Програмски буџет-Милану Петровићу 891-918. из Канцеларије за локални економски развој.

Република Србија
ОПШТИНА АРИЉЕ
Општинска управа
-Одељење за привреду и финансије-
01 број 400-110/2015
31.07.2015. године
А Р И Љ Е

Самостални стручни сарадник

Љиљана Димитријевић

Руководилац Одељења

Слава Ћирјаковић
